

EKSAMEN

Emnekode: ITL10019	Emnenavn: Økonomi for IT
Dato: 30.november 2023	Eksamenstid: 09:00-12:00 – 3 timer
Hjelpemidler: Godkjent kalkulator ‘	Faglærere: Eivind André Leister
Om eksamensoppgaven og poengberegning: Det er ikke tillatt å benytte eksempler fra forelesninger eller tidligere innleveringer som bevarelse på oppgavene. Husk å bruke økonomiske faguttrykk i besvarelsene. Oppgavesettet består av 8 sider inklusiv denne forsiden. Kontroller at oppgavesettet er komplett før du begynner å besvare oppgaven. Lykke til!	
Sensurfrist: 21. desember 2023 Karakterene er tilgjengelige for studenter i Studentweb.	

Eksamen ITL10023 økonomi for IT

Kalkulator og ~~andre tekniske hjelpemidler~~ er tillatt.

Det er ikke tillatt å benytte eksempler fra forelesninger eller tidligere innleveringer som bevarelse på oppgavene.

Husk å bruke økonomiske faguttrykk i besvarelsene.

Lykke til!

Oppgave 1 (10%)

Tolk sitatet fra Adam Smith med maksimum 150 ord. Deler du hans synspunkt?

It is not from the benevolence of the butcher, the brewer, or the baker that we expect our dinner, but from their regard to their own interest.

- Adam Smith

frommax

Oppgave 2 (15%)

Oppsett, utregning og anvendelse av metoder må komme tydelig frem i besvarelsen.

Bruk tallene nedenfor og regn ut prisen som kunden må betale for en konsulenttime.

Tre nyutdannede IT-studenter fra Høgskolen i Østfold starter sin egen bedrift etter at de er ferdig med studiet. De skal selge konsulent tjenester knyttet til økonomistyring ved hjelp av AI.

De forventer å ha en årslønn på 685.000 kroner hver. De kan fakturere 1.380 timer hver i året. Arbeidsgiveravgiften er 10,6% (beregnes ut fra årslønnen). De ønsker 55% fortjeneste.

De betaler 875.000 kroner i husleie i året og 130.000 kroner for strøm i året. Videre må de betale 1.000 kroner per måned i nettleie. I tillegg kommer 92.500 kroner i forsikringer i året og 250.000 kroner for kurs i året. Regnskapsføreren skal 11.250 kroner per kvartal.

Ta hensyn til alle indirekte kostnader, som er alle de faste utgiftene som de må betale hver måned, hvert kvartal eller i året. Timeprisen må også dekke lønn, arbeidsgiveravgift, fortjeneste og merverdiavgift (25%).

Oppgave 3 (20%)

Oppsett, utregning og anvendelse av metoder må komme tydelig frem i besvarelsen.

- a) Lag et likviditetsbudsjett for januar, februar og mars 2024

Ta utgangspunktet i følgende:

Salget i perioden er forventet å bli:

Januar: 120.000 kroner, februar: 117.000 kroner, mars: 175.000 kroner

Varekjøp.

Januar: 85.000 kroner, februar: 153.000 kroner, mars: 48.000 kroner

Lønn i 1 kvartal 2024 er forventet å bli 92.000 kroner per måned

I januar tar bedriften opp 75.000 kroner i lån

Innskudd på bankkontoen utgjorde 81.000 kroner 1. januar.

- b) Hvordan vurderer du likviditetssituasjonen for selskapet?
Kom med tiltak til forbedringer (stikkord holder)

Oppgave 4 (15%)

Oppsett, utregning og anvendelse av metoder må komme tydelig frem i besvarelsen.

a) Gjør ferdig balansen

Eiendeler Anleggsmidler Utstyr	200 000	Egenkapital og gjeld		
		Egenkapital Aksjekapital		
Sum anleggsmidler	200 000	Sum egenkapital		
Omløpsmidler Varebeholdning Kundefordringer Bankinnskudd	167 000 109 000 75 000	Langsiktig gjeld Pantelån	160 000	
		Sum langsiktig gjeld	160 000	
		Kortsiktig gjeld Leverandørgjeld	260 000	
		Kassekreditt	11 000	
Sum omløpsmidler	351 000	Sum kortsiktig gjeld		
Sum eiendeler	551 000	Sum egenkapital og gjeld		

- b) Gjør en analyse av likviditeten og egenkapitalandelen til selskapet ved hjelp av metodene du har lært i regnskapsanalyse.
- c) Hvordan vil du (kort) beskrive kapitalstrukturen til selskapet.

Oppgave 5 (20%)

Oppsett, utregning og anvendelse av metoder må komme tydelig frem i besvarelsen.

En nyetablert med-tech bedrift vurderer å gjøre en investering i en nyutviklet robot. Investeringen anses å ha en høy risiko. Dette vil kreve en investeringsutgift på 3.100.000 kroner.

Innbetalingene er forventet å bli som følger:

År 1: 1.500.000 kroner , år 2: 1.950.000 kroner , år 3: 2.500.000 kroner

Utbetalingene er forventet å bli som følger:

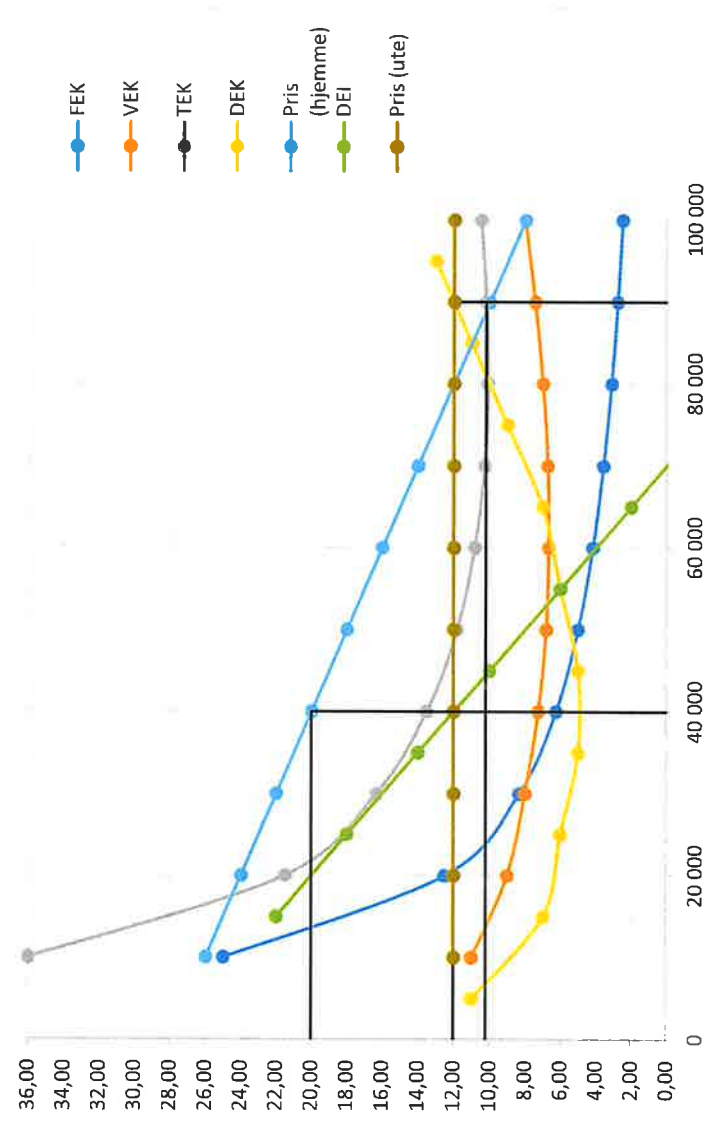
År 1: 600.000 kroner, år 2: 630.000 kroner , år 3: 1.150.000 kroner.

- a) Vurder om investeringen er lønnsom basert på nåverdimetoden med en kalkulasjonsrenten på 5%.
- b) CFO i selskapet mener at kalkulasjonsrenten er for lav. Hvorfor tror du han hevder dette?

Oppgave 6 (20%)

Oppsett, utregning og anvendelse av metoder må komme tydelig frem i besvarelsen.

- a) Vis ved å markere på grafen
- Mengde og pris i vinningsoptimum
 - Nedre og øvre dekningspunkt
 - Kostnadsoptimum

b) Beregn nullpunktomsætningen i kroner og stykk (mengde) og sikkerhetsmarginen i koner og prosent utfra følgende grunnlag

Driftsinntekter	22 500	kroner
Variable kostander	13 700	kroner
Dekningsbidrag	8 800	kroner
Faste kostander	4 200	kroner
Overskudd	4 600	kroner

Antall solgte enheter 500 stk